

Dana Oprea, Laura Răducanu,
Nicoleta Popescu, Ana-Maria Paraschiv

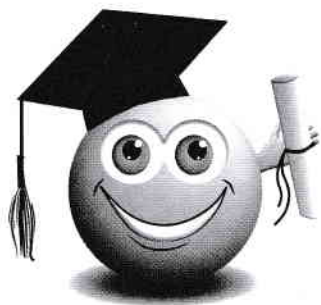
Călătorie prin lumea textelor literare

din MANUALUL
de limba română

clasa
a **III**-a

partea **I**

exerciții, vocabular
lecturi, evaluări

Citește lecturile și vei
primi diploma de *membru*
al Ordinului Cititorilor!

Acest caiet aparține elevului/eleveii:

.....

Unitatea 1. Bun rămas, vacanță! Bun găsit școală! / 3**Unitatea 2. Poveștile pământului**

Spiridușul cel bun al cărții, după Ada Teodorescu / 5

Povestea pământului și a muncii, Legende populare românești / 9

Cu nasul în carte, după Nina Casian / 12

Lectură – *Vântul și Soarele*, după Konstantin Ușinski (Misiunea 1) / 15

EVALUARE – Unitatea 2 / 16

Unitatea 3. Călătorie pe un nor

Furtuna, după Ruth Stiles Gannett / 18

Țara lui Vreau-și-primesc, după André Maurois / 21

O vizită la Cumuleta, după George Ricus / 24

Lectură – *Jurnalul*, de Laura Răducanu (Misiunea 2) / 28

EVALUARE – Unitatea 3 / 29

Unitatea 4. Din lumea reală, în lumea textului

Ruxi, după Matthew Lipman / 31

Cocoș de munte fotografiat, după Ionel Pop / 35

Perla de scoică / 38

Casa lui Tomi, după Adrian Oprescu / 40

Lectură – *Gâștele, Vulpea și Țapul*, după Konstantin Ușinski (Misiunea 3) / 42

EVALUARE – Unitatea 4 / 43

Unitatea 5. Plantele și animalele au povestea lor

Povestea florii-soarelui, după Tudor Pamfile / 45

Puiul de elefant, după Rudyard Kipling / 48

Lectură – *Elefantul*, (fragment) de Alexandr Kuprin (Misiunea 4) / 51

Evaluare – Unitatea 5 / 52

Unitatea 6. Semnele nescrise ale naturii

Semnul de iarbă, după Silvia Kerim / 54

Natura nu te iartă, după Passionaria Stoicescu / 58

EVALUARE – Unitatea 6 / 61

EVALUARE FINALĂ / 63

Lectură – *Piatra cea ursuză și copacul noduros*, după Johnny Gruelle (Misiunea 5) / 65

Diploma – Ordinul Cititorilor / 67

UNITATEA 1

Bun rămas, vacanță! Bun găsit, școală!

Jurnalul vacanței mele fabuloase

1 Completează fila de jurnal.

Cărți pe care le-am citit ...

Sporturi pe care
le-am practicat

Mi-a fost dor de...

Locuri minunate pe
care le-am vizitat ...

Cea mai frumoasă zi ...

Ce am învățat...

A fost prima dată
când am încercat...Cea mai trăznică idee
pe care am avut-o ...

2 ÎNVĂȚĂTOR PENTRU O ZI Dacă ai putea fi învățător, ce ai face cu elevii tăi în prima zi de școală? Scrie ce idei ai, indiferent cât sunt de neobișnuite. Discută apoi cu colegii tăi. Notează-ți propunerile care ți-au plăcut cel mai mult. Ce părere are învățătorul/ învățătoarea ta?

• Ideile mele ca învățător:

• Cele mai bune propuneri ale colegilor mei:

• Părerea învățătorului meu:

3 Trecut și viitor ➔ Cum te-ai distrat în vacanță?

La revedere, vacanță! pe plajă, la mare în Grădină Zoologică la munte
 în parcul de distracție la piscină la ferma bunicilor cu bicicleta

• Completează tu _____

➔ Ce ai vrea să faci la școală?

Bun găsit, școală! să scriu mai mult lucru în echipă să desenez
 să fiu mai bun la mate să citesc mai mult să cânt și să ascult mai multă muzică
 activități în aer liber să fac experimente științifice să fiu explorator

• Completează tu _____

CONFERINȚA DE PRESĂ

Fiecare elev va ieși în fața clasei. Colegii îi pun câte 3 întrebări despre vacanța de vară.

Exemple: Domnule... (numele elevului), care este lucrul cel mai trăsnet pe care l-ați făcut în această vacanță? / Domnișoara... (numele elevei), la ce oră v-ați trezit, în medie, diminețile?

Notează aici întrebarea și răspunsul care ți-au plăcut cel mai mult.

UNITATEA 2

Poveștile pământului

Spiridușul cel bun al cărții

după Ada Teodorescu

1 Notează cu A (adevărat) sau F (fals) enunțurile:

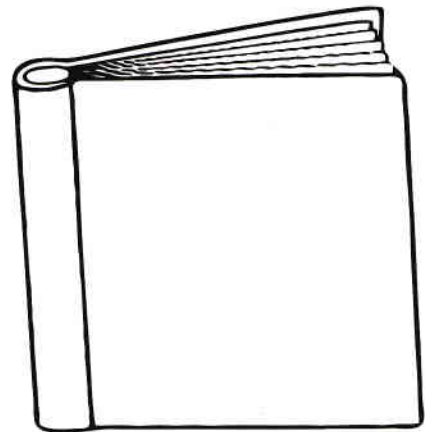
- Spiridușul cel bun al cărții locuiește în pădure.
- Grija spiridușului era ca nu cumva cuvintele să se adune și să dea înțelesuri greșite.
- Spiridușul cel bun vrea să-i pedepsească pe copiii neascultători.
- Băiețelul, în cartea căruia stă spiridușul, pune tot felul de întrebări legate de poveștile citite.

2 ȘTIU SĂ SCRIB CORECT! Alege prin încercuire forma corectă.

- ➔ Să-i / Săi duci astăzi pe copiii să-i / săi la bibliotecă.
- ➔ Ai să-i / săi împrumuți un dicționar fratelui meu?
- ➔ Nepoții să-i / săi adormeau în timpul poveștii.
- ➔ M-a rugat să-i / săi citesc cartea cu eroii să-i / săi preferați.

3 Desenează ilustrația de pe coperta cărții al cărei titlu este:

„Cartea – prietenul meu cel mai bun”.

4 Indică ordinea în care s-au petrecut întâmplările din textul lecției:

- Spiridușul cel rău îi pedepsește pe copiii neascultători.
- Spiridușul cel bun al cărții se prezintă.
- Spiridușul cel bun le amintește copiilor, în somn, poveștile pe care le-au ascultat seara.

5 Transcrie enunțul în care ne este prezentat rolul scriitorului.

6 FII CREATIV! Pune alte nume spiridușilor și argumentează alegerea ta.

- Spiridușul cel bun – alt nume: _____
- Spiridușul cel rău – alt nume: _____

7 Completează „Jurnalul cu triplă intrare” pentru textul din manual.

Fragmentul meu preferat	Motivul pentru care am ales fragmentul	M-a făcut să mă gândesc la...

8 Spiridușul cel bun al cărții spune: „Văd pe fețele voastre o întrebare și cred că am și ghicit-o”. Care crezi că este întrebarea? Scrie-o mai jos.

9 Dintre însușirile date, alege-le pe cele care crezi că se potrivesc Spiridușului bun.

- politicos
- grijuliu
- nepăsător
- poznaș
- îngăduitor
- egoist
- fericit
- neștiutor

10 Formulează întrebări referitoare la textul lecției, completând „explozia stelară”.

Cine...? _____

De ce...? _____

Ce...? _____

Când...? _____

Unde...? _____

11 Ce alt titlu s-ar potrivi textului din manual?

12 Alcătuieste un enunț în care cuvântul „haine” să aibă alt sens decât cel din textul lecției din manual.

13 Pornind de la literele care alcătuesc cuvântul „CARTE”, scrie propoziții care să înceapă cu fiecare dintre ele.

C → _____

A → _____

R → _____

T → _____

E → _____

14 Alcătuieste enunțuri despre Spiridușul cel bun, folosind însușirile descoperite la exercițiul anterior.

15 Realizează corespondența între următoarele expresii și sensul lor:

„a vorbi ca din carte”

„a se pune pe carte”

„cum scrie la carte”

„a da cărțile pe față”

„a juca ultima carte”

a face o ultimă încercare

a vorbi ca un om învățat

a-și arăta gândurile sau planurile

a se apuca serios de învățat

așa cum trebuie

Alcătuieste propoziții cu două dintre expresii, la alegere!

16 Tu ai grijă de cărți? Completează tabelul, alegând dintre acțiunile de mai jos: păstrez cărțile în ordine; scriu pe cărți; folosesc semne de carte; țin cărțile pe jos; citesc cărțile în întregime; nu fac notițe pe cărți; îndoi colțurile paginilor; rup paginile pentru a face avioane.

Așa da!	Așa nu!
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

17 EȘTI UN CITITOR ATENT? Unește corespunzător personajele cu titlul poveștii. Povestește pe scurt ce știi despre fiecare personaj.

Harap-Alb

Lizuca

bunicii

Mowgli

Colonelul Hathi

Spânul

Patrocle

Baloo

Sfânta Miercuri

18 FII POET! Compune o scurtă poezie despre cărți.

19 Caută în dicționar următoarele cuvinte, care se regăsesc în textul lecției. Notează definițiile găsite și reține-le!

➔ a se abate

➔ zulufi

20 COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!

Spiridușul cel bun al cărții locuiește într-o _____ și stă ascuns între _____, așteptând ca nu cumva _____ să se adune și să dea _____ greșite.

De asemenea, tot el le apare în _____ copiilor și le amintește _____ citite seara, având mari _____ cu spiridușul cel rău care îi pedepsește pe copiii _____.

PORTOFOLIU

Autor pentru o zi!

Imaginează-ți că ești autor de carte. Ce carte ai vrea să tipărești? Care ar fi titlul? Ce ar cuprinde cartea ta? Ce imagini ai introduce? Realizează o mapă cu foi în care să scrii toate aceste lucruri (pe scurt), inserând fotografii / imagini potrivite.

Povestea pământului și a muncii

Legende populare românești

1 SPUNE CE CREZII!

→ La ce se referă expresiile „Luna cea schimbătoare”? și „stelele cele fără de număr”?

→ „I s-a schimbat neteda-i față în munți și văi” înseamnă că:

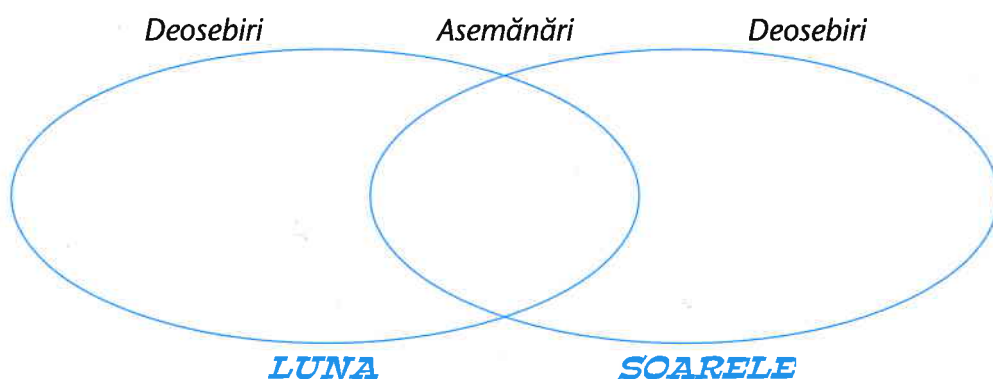
2 TOTUL ARE UN ROST ÎN LUME! Scrie ce rol au:

Model: cerul → sursă de oxigen pentru oameni, animale și plante, mediu de viață al păsărilor.

• apele și mările: _____

• Pământul: _____

3 Completează diagrama, răspunzând la următoarele întrebări:

1. Ce rol au Soarele și Luna?
2. Când apare Luna pe cer? Dar Soarele?
3. Ce viețuitoare de noapte știi? Dar de zi?

4 Așază următoarele elemente în ordinea în care au fost create:

Pământul
 Cerul
 Omul
 Apele

5 Lucrează după model:

zburător → zburătoare

• schimbător → _____	• stătător → _____
• mirositor → _____	• curgător → _____
• strălucitor → _____	• roditor → _____

6 Găsește cuvinte cu înțeles asemănător pentru:

- făpturi = _____
- trebuincioasă = _____
- hrană = _____
- frică = _____
- văzduh = _____
- roditor = _____

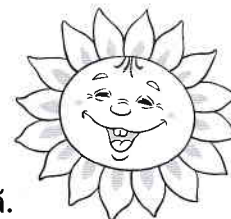
7 Caută în text cuvântul înrudit cu „trebuincioasă” și alcătuieste un enunț cu el.

8 Pune în corespondență cuvintele cu sens opus:

mai întâi	stăpân	să încălzească	lumină	stătătoare
să răcorească	întuneric	la urmă	curgătoare	slugă

9 Completează cu „i-a” / „ia”:

- ➔ Cerului _____ fost rânduit să fie loc de petrecere pentru păsări.
- ➔ Pământul _____ răspuns Creatorului:
- ➔ — Poate că soarele vrea să _____ această misiune.
- ➔ Astrul luminos _____ ajutat pe oameni, oferindu-le lumină și căldură.

10 a) Transformă propozițiile, astfel încât să utilizezi ortograma „i-a”. Urmărește modelul oferit.

- Soarele oferă lumină omului. → Soarele i-a oferit lumină omului.
- Mama îi cheamă pe copii la masă. → _____
- Bunicul îi spune povești nepotului. → _____
- Mircea îi dă de mâncare porumbelului. → _____
- Învățătoarea îi cere caietul elevului. → _____
- Îi spun mamei secretele mele. → _____

b) Alcătuieste și tu două astfel de enunțuri.

11 Scrie cât mai multe însușiri pentru:

Soare	Lună	Stele	Ape

